

וְעַל זֶה צְרִיכִים הַלְוִיִּם לְהַטְהֵר, וְאֵז הַכֹּל נִכְלָל בְּיָמִין וְהָעוֹלָם לֹא נִפְגַּם, וּמִשּׁוּם כֶּף כְּתוּב, וְעַבְד הַלְוִי הוּא. הוּא הַשְּׁלִים לְצַד שְׂמָאל, הוּא הַשְּׁלִים לְפָגַם הָעוֹלָם. וְאִפְלוּ אוֹתוֹ צַד צְפוֹן שְׁנִשְׂאָר חֶסֶד בְּעוֹלָם, כְּשֶׁבְרָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הָעוֹלָם, הַלְוִי הַשְּׁלִים בְּאֶרֶץ לְכֹל. מַה זֶה בְּאֶרֶץ? בְּאוֹתוֹ מִשָּׂא שְׁהִיו נוֹשְׂאִים בְּמִשְׁכָּן, נִשְׁלַם כָּל אוֹתוֹ פָּגַם עַל יָדוֹ.

הוּא - לְמַעַלָּה לְשְׂמָאל. הוּא - נִכְלָל בְּיָמִין. עוֹד הוּא - זֶה הַעֲתִיק. אֲלֵמָלָה הַדִּין לֹא נִמְצָא בְּעוֹלָם, לֹא הָיוּ יוֹדְעִים אֲנָשִׁים אֲמִנָּה עֲלִיוֹנָה, וְלֹא יִשְׁתַּדְּלוּ בְּנֵי אָדָם בַּתּוֹרָה, וְלֹא יִתְקַיְּמוּ מִצְוֹת הַתּוֹרָה. עֲבוּרָה בְּשִׁלְמוֹת שְׁתַּמְצָא בְּעוֹלָם אֶל הַמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ מִי יַעֲשֶׂה אוֹתָהּ? הִנֵּה אוֹמֵר זֶה הַלְוִי.

וְעוֹד וְעַבְד הַלְוִי הוּא - כְּמוֹ שְׁנִשְׂאָמֵר (דְּבָרִים ד) כִּי ה' הוּא הַאֱלֹהִים. הוּא הַשְּׁלִים שְׁלֵמוֹת לְהִיּוֹת הַכֹּל אֶחָד. הוּא - פְּשוּט לְקַבֵּל אֶת כְּנֻסֵת יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שְׁנִשְׂאָמֵר (שִׁיר הַשִּׁירִים ב) שְׂמָאלוֹ תַחַת לְרֵאשִׁי, בְּשִׁבִיל לְחַבֵּר זְוִיג כְּאֶחָד. מִי עוֹרֵר אֶת הָאֲהָבָה? הָיוּ אוֹמֵר הוּא. עוֹד הוּא - כְּמוֹ שְׁנִשְׂאָמֵר (עוֹד הוּא - זֶה עֲתִיק, כְּמוֹ שְׁנִשְׂאָמֵר כִּי ה' הוּא הַאֱלֹהִים) (תְּהִלִּים ק) הוּא עֲשָׂנוּ וְלֹא אֲנַחְנוּ עִמּוֹ. בְּגִלָּל כֶּף הוּא לְמַטָּה, הוּא לְמַעַלָּה, הוּא נִגְלָה, הוּא נִסְתָּר, הוּא אֱלֹהִים.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, עֲתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהֵאִיר לְלִבְנָה כְּאוֹר הַשֶּׁמֶשׁ, וְאוֹר הַשֶּׁמֶשׁ יִהְיֶה עַל אֶחָד שֶׁבַע פְּעָמִים. זֶהוּ שְׁכָתוּב (ישעיה ל) וְהָיָה אוֹר הַלִּבְנָה כְּאוֹר הַחֲמָה וְגו'. וְכָתוּב (שם ט) לֹא יָבֹא עוֹד שְׁמֶשֶׁךָ וִירַחְךָ לֹא יֵאָסֶף. וְכָתוּב (שם)

וְעַל דָּא בְּעָאן לְאַתְדַּכְּאָה לְיוֹאֵי, וְכַדִּין כְּלָא אַתְכְּלִיל בְּיָמִינָא, וְעַלְמָא לָא אַתְפַּגִּים, וּבְגִין כֶּף כְּתִיב, וְעַבְד הַלְוִי הוּא. הוּא אֲשֵׁלִים לְסִטְר שְׂמָאלָא. הוּא אֲשֵׁלִים לְפָגַיְמוּ דְעַלְמָא. וְאִפְלוּ הַהוּא סִטְרָא דְצְפוֹן, דְאַשְׁתָּאֵר חֶסֶד בְּעַלְמָא, כַּד בְּרָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַלְמָא. לְיוֹאֵה בְּאֶרֶץ אֲשֵׁלִים לְכֹלָא. מְאִי בְּאֶרֶץ אֲשֵׁלִים בְּהַהוּא מְטוּלָא דְהוּוּ נְטִילֵי בְּמִשְׁכָּנָא, אֲשֵׁתִלִּים כָּל הַהוּא פָּגַיְמוּ עַל יָדֵיהּ.

הוּא: לְעֵילָא לְשְׂמָאלָא. הוּא: אַתְכְּלִיל בְּיָמִינָא, תּוּ הוּא: דָּא עֲתִיקָא. (ס"א תָּא חַוִּי וְל"ג מִן תּוּ) אֲלֵמָלָה דִּינָא לָא אֲשֵׁתַכַּח בְּעַלְמָא, לָא הוּוּ יַדְעֵי בְּנֵי נְשָׂא מְהֵימְנוּתָא עֲלָאָה, וְלֹא יִשְׁתַּדְּלוּן בְּנֵי נְשָׂא בְּאוֹרֵייתָא, וְלֹא יִתְקַיְּמוּ פְקוּדֵי אוֹרֵייתָא, פּוֹלְחָנָא שְׁלִימוּתָא דִּישְׁתַּכַּח בְּעַלְמָא לְגַבֵּי מַלְכָּא קְדִישָׁא, מָאן עַבִּיד לֵיהּ. הָיוּ אוֹמֵר דָּא לְיוֹאֵה.

וְתוּ וְעַבְד הַלְוִי הוּא, כְּמָה דְאַתְ אָמַר (דְּבָרִים ד) כִּי יִי הוּא אֱלֹהִים. הוּא אֲשֵׁלִים שְׁלִימוּתָא לְמֵיהוּי כְּלָא חַד. הוּא: פְּשִׁיטָא לְקַבְּלָא לְכְּנֻסֵת יִשְׂרָאֵל, כְּמָה דְאַתְ אָמַר, (שִׁיר הַשִּׁירִים ב) שְׂמָאלוֹ תַחַת לְרֵאשִׁי, בְּגִין לְחַבֵּרָא זְוִיגָא כְּחַדָּא. מָאן אַתְעַר רְחִימוּתָא. הָיוּ אוֹמֵר הוּא. תּוּ הוּא כְּמָה דְאַתְ אָמַר (ס"א תּוּ הוּא דָּא עֲתִיקָא כְּמָה דְאַתְ אָמַר כִּי יִי הוּא אֱלֹהִים) (תְּהִלִּים ק) הוּא עֲשָׂנוּ וְלֹא אֲנַחְנוּ עִמּוֹ. בְּגִין כֶּף הוּא: לְתַתָּא. הוּא: לְעֵילָא. הוּא: אַתְגְּלִיָּא. הוּא סְתִים. הוּא אֱלֹהִים.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, זְמַן קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַנְהָרָא לְסִיחָרָא, כְּנֵהוּרָא דְשְׁמֶשֶׁא. וְנֵהוּרָא דְשְׁמֶשֶׁא יִהְיֶה עַל חַד שֶׁבַע זְמַנִּין. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (ישעיה ל) וְהָיָה אוֹר הַלִּבְנָה כְּאוֹר הַחֲמָה וְגו'. וְכָתִיב (ישעיה ט) לֹא יָבֹא עוֹד שְׁמֶשֶׁךָ וִירַחְךָ לֹא יֵאָסֶף.